

til ríkisstjórnarinnar í sambandi við hlutleysi Íslands og aukna ófriðarhættu.

Frá Jónasi Jónssyni.

Er það í samræmi við yfirlýsta hlutleysisstefnu Íslendinga og eðlilega varúð í styrjaldarmálum, ef valdhafar landsins lýsa yfir vanþóknun á stjórnarstefnu annars stríðsaðilans og jafnframt vilja sínum til að taka virkan þátt í baráttunni með hinum stríðsþjóðunum?

Greinargerð.

Íslendingar hafa lýst yfir ævarandi hlutleysi sínu. Þeir mótmæltu með fullri einurð hernámi Bretá 1940 og sömdu síðan um hvernd Bandaríkjanna, meðan sú þjóð var eina friðarríkið meðal stórþjóða heimsins. Á þann hátt hefur íslenska þjóðin fyrr og síðar viðurkennt vilja sinn, um leið og getuleysi sitt til að standa í styrjaldarframkvæmdum.

Nú er hafin stefnubreyting í þessu efni af hinum svokallaða sósíalista- eða kommúnistaflokki. Þeir hafa opinberlega auglýst í blaði sínu, að þeir mundu gera þrjú atriði í utanríkismálum að „skilyrðum“ fyrir ábyrgri þátttöku um stjórnarmál landsins.

Fyrsta skilyrðið er, að íslenska ríkið lýsi yfir andúð sinni á stjórnarstefnu Þjóðverja. Annað skilyrðið er, að Íslendingar taki virkan þátt í styrjöldinni með andstæðingum Þjóðverja. Þriðja skilyrðið er, að Íslendingar biðji Rússa um vernd fyrir sjálfstæði þjóðarinnar.

Um tvö fyrstu skilyrðin er það að segja, að framkvæmd þeirra mundi vera um það bil sama og stríðsyfirlýsing gagnvart einhverju mesta herveldi, sem nokkurn tíma hefur verið uppi í heiminum. Þetta mætti kallast furðuleg ráðstöfun, ef til framkvæmda kæmi, þar sem ófriður þessi væri hafinn af þjóð, sem lýst hefur yfir ævarandi hlutleysi, er auk þess algerlega vopnlaus og án allra þeirra skilyrða og undirbúnings, sem stríðsþjóð þarf að hafa. Auk þess kemur ekki í ljós í yfirlýsingu kommúnista nokkur ástæða, sem réttlætti hið umtalaða framferði, jafnvel þó að Ísland hefði verið fært um þátttöku í styrjöld, sem allir vita, að ekki er um að ræða.

Um virka þátttöku Íslendinga í styrjöldinni með Bandamönnum er það að segja, að þar er jafnt til fyrirstöðu eldri ákvörðun um hlutleysi og algert undirbúningsleysi þjóðarinnar í styrjaldarmálum. Krafa kommúnista um virka þátttöku Íslendinga í stríði með Bandamönnum er því furðulegri, þar sem kommúnistar hafa tveim sínum hindrað atvinnustarfsemi Íslendinga á fullkomlega hlutlausum grundvelli, en það starf mátti telja fremur til hagsbóta Bandamönnum, án þess að Íslendingar brytu hlutleysi sitt. Í fyrra skiptið reyndu kommúnistar að koma til leiðar vinnustöðvun meðal íslenskra verkamanna, sem unnu fyrir setuliðið. Síðara átakið er nýafstaðið. Þar hafa leiðtogar Sósíalistaflokksins átt meginþátt í því, að framleiðslan við sjóinn ber sig ekki, hraðfrystihúsin eru lokuð og veiðiskipin bundin við hafnargarðinn. Íslenska þjóðin er á þennan hátt svipt bjargræði sínu og getur ekki staðið við eldri ráðagerðir um fasta sölu úr landi til landa Bandamanna. Það er lítt samræmanlegt. krafa sósíalistanna um virka aðstoð við andstæðinga Þjóðverja og aðgerðir sömu manna til að lama framleiðslu landsmanna á matvörum, sem eru í góðu verði í löndum Bandamanna.

Krafan um, að Ísland eigi að biðja Rússland um vernd, er líka furðuleg, þegar þess er gætt, að Rússar eiga fullt í fangi með að verja sín eigin lönd. Íslendingar hafa auk þess örugga verndarsáttmála við þau ríki, sem ráða yfir Atlantshafinu, en þar á Ísland allra sinna hagsmuna að gæta. Einn fremur má segja, að krafan um verndarþón til Rússlands sé ekki undirbyggð með sögulegum rökum. Rússland hefur ekki reynt hentugur verndari smáþjóða. Dæmin eru deginum ljósari, þar sem Rússar réðust svo að segja samtímis, fyrirvaralaust og tilefnislaust og ofan í gerða samninga, á sex ríki frá Svartahafi og norður að Íshafi, lögðu þrjú af þeim undir veldi sitt, en innlimuðu mikinn hluta hinna þriggja.

Mér hefur þótt rétt, að þessar nýstárlegu kenningar yrðu ræddar opinberlega, þar sem það er tilætlun Sósíalistaflokksins, að tilvonandi ríkisstjórn framkvæmi þessar óvenjulegu óskir kommúnistanna.